षष्ठः अनुच्छेदः

PKBT49

श्रीमद्भगवद्गीता वस्तुतः महाभारतस्य अंशः अस्ति । अर्जुनः युद्धे आत्मीयान् विलोक्य युद्धविमुखः अभवत् । तदा भगवान् श्रीकृष्णः अर्जुनम् उपदिशति स्म । भगवतः श्रीकृष्णस्य उपदेशस्य नाम श्रीमद्भगवद्-गीता । श्रीमद्भगवद्गीता उपनिषदां सारः भवति । अत्र अनेके विषयाः वर्णिताः सन्ति । प्राधान्येन अस्यां भक्तियोगस्य ज्ञानयोगस्य कर्मयोगस्य च प्रतिपादनं कृतम् । अत्र भगवद्गीतायां भक्तिज्ञानकर्मयोगानां त्रिवेणी प्रवहति । अतः प्रसिद्धं कथनं वर्त्तते-

''गीता सुगीता कर्त्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।''

प्रत्येकं मानवः सुखं कामयते । सुखं प्राप्तुं त्रयः मार्गाः निर्दिष्टाः सन्ति- भक्तिः ज्ञानं कर्म च । अतः भक्तः ज्ञानी कर्मशीलः प्रत्येकं मानवः श्रीमद्भगवद्गीतायाः अध्ययनेन कल्याणं कर्त्तुं शक्नोति । एषु त्रिषु मार्गेषु अपि कर्मयोगः आधुनिकयुगे सुतरां कल्याणं करोति । कर्मयोगः जीवने संघर्षस्य उपदेशं प्रयच्छति । कर्म मानवस्य धर्मः । परं कर्म तदेव कल्याणकरं यस्मिन् फलस्य इच्छा न भवेत् । भगवान् श्रीकृष्णः स्पष्टम् उक्तवान्-

कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन ।

प्रश्नाः

1. एकेन वाक्येन संस्कृतभाषया मातृभाषया वा उत्तरं लिखत ।

(क) श्रीकृष्णः स्पष्टं किमुक्तवान् ?

(ख) आधुनिकयुगे किं कल्याणकरम् ?

(ग) गीतायां का त्रिवेणी प्रवहति ?

2. एकेन पदेन संस्कृतभाषया मातृभाषया वा उत्तरं लिखत ।

(क) प्रत्येकं जनः किं कामयते ?

(ख) युद्धे अर्जुनः कान् दृष्ट्वा युद्धविमुखः अभवत् ?

(ग) का उपनिषदां सारः अस्ति ?

(घ) कः मानवस्य धर्मः ?

●●●